

บทความต่อไปนี้เป็นฉันทานุญาตนำเสนอความเห็นส่วนตัว ไม่ใช่ในฐานะตัวแทนองค์กร สถาบันการเงินที่ฉันทานทำงานอยู่ (บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย หรือ บตท.) จัดตั้งขึ้นมาโดยภาครัฐและมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องของระบบธนาคารพาณิชย์ ผ่านการรับซื้อสินเชื่อที่อยู่อาศัย และนำสินเชื่อดังกล่าวมาแปลงเป็นตราสาร (ทำ Securitization) ขายนักลงทุนในตลาดทุน นับเป็นประโยชน์ต่อธนาคารผู้เป็นตลาดแรก ผู้กู้ซื้อบ้านและนักลงทุน

อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่า ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาขาดสภาพคล่อง ในทางตรงข้ามธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องล้นโดยที่เงินฝากที่รับเข้ามามีมากกว่าสินเชื่อที่ปล่อยออกไป (ณ สิ้นเดือนเมษายน 2552 ธนาคารมีสินทรัพย์สภาพคล่อง 2.31 ล้านล้านบาท) เพราะธนาคารเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ เพื่อไม่ให้เกิดหนี้เสีย อันจะทำให้ธนาคารมีภาระต้องกันสำรองเพิ่ม ยิ่งภาวะเศรษฐกิจถดถอย ผู้ขอสินเชื่อหลายกลุ่ม รวมทั้งผู้ขอสินเชื่อบ้าน ถูกธนาคารใช้เกณฑ์เข้มในการวิเคราะห์ และถูกปฏิเสธคำขอกู้ ทำให้สภาพคล่องของธนาคารเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ขณะที่เศรษฐกิจฟื้นตัวได้อย่างเชื่องช้า เพราะเม็ดเงินจากเงินรับฝากไม่ได้กลับเข้าไปสู่ระบบเศรษฐกิจ ธนาคารนำเงินที่มีอยู่ไปลงทุนในตราสารหนี้ของ ธปท. ลงทุนในตราสารหนี้ของภาคเอกชน และอื่นๆ แทนที่จะปล่อยเงินเข้าสู่ภาคเศรษฐกิจ

บตท. เป็นตลาดรองต้องพึ่งพาดตลาดแรก คือต้องซื้อสินเชื่อจากสถาบันในตลาดแรก เช่น ธนาคารเท่านั้น เมื่อขาดชีพพลายสินเชื่อจากตลาดแรก ประกอบกับ บตท. มีพันธกิจสำคัญอีกประการหนึ่ง คือช่วยให้ประชาชนผู้ซื้อที่อยู่อาศัยโดยมีทางเลือกอัตราดอกเบี้ยคงที่ได้ บตท. จึงร่วมมือกับธนาคารพันธมิตรจัดสินเชื่อที่อยู่อาศัยอัตราดอกเบี้ยคงที่ให้แก่ประชาชน วิธีนี้เป็นการเสริมชีพพลายสินเชื่อจากตลาดแรกให้ บตท. และยังเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ซึ่งมีทางเลือกกู้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยคงที่เพิ่มขึ้น บตท. เสนอทางเลือกสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยคงที่ตั้งแต่ 1-5 ปี และก็มีประชาชนผู้กู้สนใจ ธนาคารทำหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อดังกล่าวและขายให้ บตท. อย่างไรก็ตาม นายธนาคารและผู้คุมธนาคารเองมีมุมมองว่า การร่วมมือของ บตท. กับธนาคารพันธมิตรเสนอสินเชื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยคงที่ (เพื่อเพิ่มทางเลือกแก่ประชาชนตามพันธกิจนั้น) เป็นการกระทำที่แข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ และสมควรทบทวนความเหมาะสม

ในฐานะที่ บตท. เป็นองค์กรภาครัฐ และมีหน้าที่ทำตามพันธกิจเพื่อประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจ ซึ่ง บตท. ก็พยายามทำเต็มความสามารถของบุคลากร โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและจะได้ขยายประโยชน์ให้เป็นวงกว้างออกไป บตท. ยังมีโครงการที่จะร่วมมือกับธนาคารพันธมิตรทำโครงการอื่นเพื่อประชาชนอีก ถ้าทุกสิ่งที บตท. นำเสนอ อาทิ ผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่อยู่อาศัยเพื่อประชาชนร่วมกับธนาคารพันธมิตรไม่เหมาะสม บตท. ต้องรอซื้อสินเชื่อเดิมจากธนาคารอย่างเดียว ไม่ต้องพูดถึงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ซึ่งก็ต้องอาศัยชีพพลายสินเชื่อเช่นกัน ฉันทานคิดว่า กรอบการคิดควมมองภาพรวมเป็นหลัก トラบเท่าที่การกระทำของ บตท. เป็นไปตามพันธกิจและเป็นประโยชน์ ภาครัฐไม่ว่าด้านที่คูนนโยบายของ บตท. หรือผู้คุมธนาคารพาณิชย์เอง ควรจะให้การสนับสนุน บตท. ให้สามารถดำเนินการไปได้ และจะได้เป็นกลไกสำคัญตัวหนึ่งของเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมที่สนับสนุนให้เกิดการแข่งขันในระบบเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นหลัก